

Neděle 11.2.2007 – Sbor CB v Praze 3

„Pryč s korupcí!“

„Nebudeš převracet právo ubožáka v jeho sporu. Bud' dalek každého podvodu. Nebudeš brát úplatek, neboť úplatek oslepuje i ty, kdo mají oči otevřené, a vede k překrucování záležitostí spravedlivých.“ (Ex 23,6-9) (další texty: Ex 18,21 Dt 10,17; 16,19; 27,25 Př 12,3 17,8+23)

Poslední událostí, která vyvolala velký zájem veřejnosti v naší zemi, byla sebevražda *Karla Svobody*, skladatele populárních písní, filmové a muzikálové hudby. V Itálii se o rozruch postarala smrt policisty *Filippa Racitiho* (38), který přišel o život v bitce s fotbalovými fanoušky v Catanii. Je spousta dalších tragických událostí a aktuálních témat, o kterých musíme přemýšlet. Vybral jsem jedno, které není sice tak pikantní, ale zato je společensky mnohem nebezpečnější než se může na první pohled zdát. Je to téma **korupce**.

Když se díváme kolem sebe, je nám jasné, že žijeme uprostřed „zkaženého“ světa. Vidíme, jak je porušováno právo, slyšíme o bezpráví a nespravedlnosti. Rozčiluje nás zpupnost politiků a „bohorovnost“ ředitelů firem a průmyslových gigantů. Trápí nás, když se nemůžeme dovolat svého práva. Cítíme, jak nám schází jistota, že zákony platí pro všechny stejně a že má smysl se dovolávat spravedlnosti. – *Velkou překážkou* na cestě ke spravedlnosti je *korupce*. Výraz „korupce“ pochází od latinského „*corruptio*“ (od „*corrumpo*“), to znamená zkažení, zkáza; spec. porušení penězi, podplacení.

1. Problém korupce

Možná to někoho překvapí, ale o úplatcích se dočteme také v Bibli. Už v hlubokém starověku mluví Bůh se svými lidmi o tom, že lež, podvody, porušování práva a úplatky rozkládají společnost a nepatří ani do společenství Boží církve. Proto je třeba chránit každou společnost před zhoubným vlivem lži, bezpráví v jakékoliv podobě. *Úplatky* jsou jednou z nich.

Kde se s nimi obvykle setkáváme? Všude tam, kde si jdou lidé bezohledně za svými cíli, kde se jedná o kariéru, bohatství, moc, vliv, a kde se dostávají do konfliktu se zákonem. Zákon představuje pro člověka často překážku na cestě ke splnění životního snu. Aby mohl pokračovat, musí zákon „obejít“: zkouší upláct policistu (*aby se to nedostalo dál*), vyšetřovatele (*aby vyšetřování zastavil nebo ho vůbec nezahájil*) nebo soudce (*aby věc posoudil v jeho prospěch*). Čím více se lidem daří „úspěšně“ dosáhnout svého bez ohledu na zákony, právo a pravdu, tím více je oslabena autorita práva ve společnosti.

Korupce je ve své podstatě pohrdání pravdou, zákony, právem a spravedlností. Korupce je snahou o únik před odpovědností, před důsledky sobeckého a bezohledného jednání! Lidé, kteří uplácejí jiné, jsou přesvědčeni o tom, že všechno se dá „koupit“. Pomocí peněz se snaží získat na svou stranu právo, pomocí peněz se snaží si naklonit vlivné osobnosti a získat „výhody“, které jim nepřísluší. **Korupce je navádění ke lži pomocí peněz!** Korupce vytváří takové prostředí, ve kterém je pravda, právo a spravedlnost na straně silného a bohatého. A to je zlá věc! O tom mluví prorok Izajáš: „*Běda těm, kdo za úplatek ospravedlňují svévolníka a spravedlivým upírají spravedlnost!*“ K takovému jednání Bůh nemlčí! Je namířeno proti lidem a také proti Němu a Jeho řádům.

2. Boj proti korupci – z pohledu křesťana

Možná si v tomto prostředí, ve kterém vládnu peníze a známosti, připadáme úplně bezmocní. Nechceme se s tímto stavem smířit, ale nevidíme možnost, jak s tím bojovat. A přece zde určité možnosti jsou.

Boj s korupcí vedeme každý tam, *kde korupci nepodporujeme*: odmítáme dávat úplatky, sami úplatky nebereme a ignorujeme takové postupy a takové firmy, kde se úplatky požadují! Úplatek je výsměch práva a spravedlnosti, proto je to hřích!

Vím od některých křesťanů, že vedou poctivý a statečný zápas o to, aby se jako podnikatelé nebo občané nepodíleli na lžích a podvodech, které jsou u nás běžné! V prostředí, ve kterém polovina národa považuje úplatky za samozřejmé (*to je fakt!*), není vůbec jednoduché, abychom jako křesťané obstáli! České republice se nedaří úspěšně bojovat s korupcí.

Organizace TI (*Transparency International*) zveřejnila **index vnímání korupce**, který měří celkový rozsah korupce, frekvenci a velikost úplatků, jak ve veřejném, tak v politickém sektoru. Ze zkoumaných 160 zemí Česko obsadilo 46. místo, mezi členy EU patří k nejhorším! Přes tento nelichotivý výsledek si chci s vámi připomenout, že má smysl vzdorovat zlému, podvodům a lžím. Tím se totiž stavíme na Boží stranu a přitakáme k těm životním postojům a principům, které chrání práva všech stejně, bez ohledu na jejich společenské postavení a bohatství. - Náš zápas o poctivý život nám může připadat naivní a zbytečný. Ale my tímto způsobem vyznáváme, že Bůh, Jeho pravda a Jeho řády jsou pro nás autoritou, které se podřizujeme, a že jsou dobré pro všechny. - **Boj s korupcí** z pohledu společnosti **začíná tvorbou dobrých zákonů**. Už v tomto procesu hraje velkou roli moudrost, pravdivost a poctivost zákonodárců. Uspěchaná a nezodpovědná práce na zákonech přináší společnosti nedozírné následky (viz: novela zákona o pravidlech silničního provozu, zákoník práce!). Proto veďme boj s korupcí už zde a modleme se za proces tvorby zákonů!

Boj s korupcí pokračuje **dohlžením na dodržování zákonů** a to je úkol policie, vyšetřovatelů a soudců. Ti musí stát na straně pravdy a práva, stranit pravdě a spravedlnosti. Pokud tomu tak není, vzniká dojem, že být poctivým občanem, pracovníkem či podnikatelem se nevyplácí! Latinské přísloví říká: „*Corruptus iudex nescit discernere verum*“ (*Podplacený soudce neumí rozeznat pravdu*) - Na místech policistů, vyšetřovatelů a soudců musí být co nejvíce kvalitních a neúplatných lidí, aby každý přestupek, přečin a zločin byl spravedlivě odsouzen a potrestán. Také za tento úsek boje s korupcí se máme modlit. Jako křesťané se máme zároveň ptát, zda Pán Bůh někoho z nás nevolá do takové veřejné služby... Jako jednotlivci máme nepatrný vliv. Ovšem ani ten není zanedbatelný. Na různých místech můžeme jako křesťané svými postoji (úctou k pravdě, právu a spravedlnosti) šířit vliv evangelia. – **Příklad z Bruselu:** *Finanční poradce Paul van Buitenen předal 9.12.1998 evropskému parlamentu 34stránkovou zprávu o neuvěřitelném propletení podvodů, korupce a mrhání v evropské komisi. Dlouho předtím se snažil na určité chyby a podvody ukazovat, upozorňoval na to své šéfy, ale marně. Po dlouhých úvahách se rozhodl připravit o tom zprávu a předložit ji parlamentu. Na základě jeho zjištění a informací musela v březnu 1999 odstoupit celá 20tičlenná evropská komise. Málokdo však ví, že tento muž se pustil do boje s korupcí v evropské vládě jako upřímně věřící křesťan, který se za tyto kroky modlil.*

Jako sbor - církev představujeme pro společnost výzvu. Křesťanské hodnoty a ideály, mravní zásady a normy, životní styl, ke kterým se hlásíme, představují radikální alternativu k tomu, co je jinak běžné. Dlouhodobé soužití křesťanů a nevěřících může vést k tomu, že některé biblické principy společnost převezme. Je to **vliv soli** ve zkaženém prostředí a **působení světla** ve tmě, jak o nich mluvil Ježíš. Kromě modlitby, životního příkladu a vlivu společenství křesťanů je zde ještě cesta protestu proti bezpráví a cesta evangelizace, o kterých máme vědět.

3. Cesta k nové spravedlnosti

Bůh už kdysi dávno mluvil se svými lidmi o pravdě, právu a spravedlnosti jako o základech stability a dobrého soužití lidské společnosti. Tam, kde je mezi lidmi úcta k pravdě, právu a zákonům, tam se lidé mají dobře (*země s nejnižší korupcí: Finsko, Island, Nový Zéland, Dánsko, Singapur, Švédsko, Švýcarsko, Norsko, Austrálie*). Naopak tam, kde vládne chaos, bezpráví, korupce, tam je ve společnosti zle.—Společnost bez korupce bude až jednou v Božím království. Ale přesto Bůh v Ježíši Kristu přichází do našeho světa a začíná novou kapitolu. Ježíš přišel oznámit světu, že otázka práva a spravedlnosti je v Božích rukou. Bůh na svém Synu Ježíši Kristu odsoudil jednou provždy lidský hřích ve všech podobách. Bůh pro smrt svého Syna je ochoten každému odpustit a dát nový život. Nevinnou Ježíšovu smrt Bůh prohlásil za porážku bezpráví, násilí, lži, hříchu a smrti. Proto už nikdo nemusí být otrokem své pýchy, svého sobectví, hněvu, své nenávisti. A z těch, kteří v Ježíše uvěří a přijmou nový život, buduje Bůh v církvi nový model lidské společnosti. Připomínejme si, že nás Ježíš osvobodil z moci zlého a spolu s ostatními žijme v církvi k Boží cti a chvále! **(B. Kaleta)**